

AAH-001-001414

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. - IV) Examination

March / April - 2016

Sociology : Paper - VIII

(Social Anthropology)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001414

Time : 2.30 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
(૨) દરેકના ગુણ જમણી બાજુ આપેલ છે.
(૩) પ્રશ્ન. ૧ M.C.Q. ના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.

૧ M.C.Q.:

૨૦

- (૧) શારીરિક, માનસિક અને સામાજિક સંતોષકારક સ્થિતિને આરોગ્ય કહેવાય એવો મત કોણે આપ્યો.
(A) એસ.કે. બસુ (B) બ્રુમેન
(C) અક્ષયકુમાર સિંઘ (D) આરોગ્ય સંસ્થાઓ
- (૨) આદિવાસી માટેનો “પંચશીલ”નો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો.
(A) જવાહરલાલ નેહરુ (B) મહાત્મા ગાંધીજી
(C) લાલબહાદુર શાસ્ત્રી (D) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ
- (૩) _____ માનવ શાસ્ત્રીએ ૧૯૨૧માં “મેન ઈન ઈન્ડિયા” નામનું સામયિક શરૂ કર્યું ?
(A) ચટ્ટોપાધ્યાય (B) બી.એસ. ગુહા
(C) એસ.સી. રોય (D) આશુતોષ મુખરજી

- (૪) આદિવાસીઓની આજીવિકાનો મુખ્ય સ્ત્રોત કયો છે ?
- (A) મજૂરી (B) વેપાર
(C) કુદરત (D) કારીગરી
- (૫) આદિવાસીઓની અર્થવ્યવસ્થામાં શ્રમવિભાજનનું કયુ સ્વરૂપ જોવા મળે છે ?
- (A) જટીલ (B) સૂક્ષ્મ
(C) સાદુ (D) વિશેષ
- (૬) મોટાભાગના આદિવાસીઓની મુખ્ય સમસ્યા કઈ છે.
- (A) ગરીબી (B) બેકારી
(C) નીચુ જીવનધોરણ (D) દેવુ
- (૭) સામાજિક ઉત્ક્રાંતિનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
- (A) ચાર્લ્સ ડાર્વિન (B) હર્બર્ટ સ્પેન્સર
(C) મેલિનો વસ્કી (D) રેડકલિફ બ્રાઉન
- (૮) આદિવાસી વસ્તીમાં એક હજાર પુરુષદીઠ સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ _____ છે.
- (A) ૯૭૨ (B) ૯૫૦
(C) ૯૬૦ (D) ૯૪૪
- (૯) આદિવાસીઓમાં આર્થિક વિનિમયની કઈ પ્રથા ખૂબ પ્રચલિત છે.
- (A) બજાર (B) વસ્તુ વિનિમય
(C) નફો (D) વેપાર
- (૧૦) “માનવશાસ્ત્ર એ માનવીય જૂથો, વર્તનો અને સર્જનોનો અભ્યાસ કરતું વિજ્ઞાન છે” એ કોનો વિચાર છે.
- (A) ક્રિષ્ના આયર (B) જેમ્સ ફેઝર
(C) કોબર (D) મજુમદાર અને મદન

(૧૧) કયુ લક્ષણ એ માનવસમાજ અને પ્રાણીસમાજને એકબીજાથી ભિન્ન પાડે છે.

- (A) સમાજ (B) સંસ્કૃતિ
(C) જૂથ (D) સમૂહ

(૧૨) બ્રિટીશ માનવશાસ્ત્રી મેલિનોવસ્કી _____ દષ્ટિબિંદુથી સંસ્કૃતિનો ખ્યાલ આપ્યો.

- (A) કાર્યાત્મક (B) રચનાતંત્રિય
(C) તુલનાત્મક (D) ઐતિહાસિક

(૧૩) ભારતમાં આદિવાસી સ્ત્રીઓનો દરજ્જો ઊંચો હોવાનું કોણે નોંધ્યું ?

- (A) રિવર્સ અને કાલ્ટન (B) મજુમદાર અને મદન
(C) બ્રુમ અને સેલ્ઝનિક (D) હટ્ટન અને હન્ટર

(૧૪) ભારતીય સમાજના સંદર્ભમાં સામાજિક માનવશાસ્ત્ર અને સમાજશાસ્ત્ર વચ્ચેનો ભેદ કૃત્રિમ હોવાનું કોણે કહ્યું.

- (A) ડો. એ.સી. દૂબે (B) ડો. જી.એસ. ધુર્વે
(C) ડો. રાધાકમલ મુખરજી (D) ડો. એચ. એન. શ્રીનિવાસ

(૧૫) ભારતમાં _____ યુનિવર્સિટીમાં સૌ પ્રથમ માનવશાસ્ત્ર વિભાગ શરૂ કરવામાં આવ્યો.

- (A) કલકત્તા (B) લખનૌ
(C) મુંબઈ (D) મદ્રાસ

(૧૬) સામાજિક માનવશાસ્ત્રમાં કઈ સંશોધન પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

- (A) તુલનાત્મક પદ્ધતિ (B) કાર્યાત્મક પદ્ધતિ
(C) ક્ષેત્રકાર્ય પદ્ધતિ (D) ઐતિહાસિક પદ્ધતિ

(૧૭) કઈ સાલમાં બ્રિટીશ સરકારે એન્થ્રોગ્રાફિક્સ વર્ષ ઓફ ઈન્ડિયા સ્થાપના કરી.

- (A) ૧૯૦૫ (B) ૧૯૦૧
(C) ૧૯૦૭ (D) ૧૯૧૦

(૧૮) વ્યવહારિક સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો મુખ્ય ઉદ્દેશ શું છે.

- (A) ગામડાનો વિકાસ (B) શહેરનો વિકાસ
(C) આદિવાસી સમાજનો વિકાસ (D) ઔદ્યોગિક વિકાસ

- (૧૯) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનું નામાભિધાન સૌ પ્રથમ કોણે કર્યું ?
- (A) જેમ્સ ફેસર (B) ક્રિષ્ના આયર
(C) એરિસ્ટોટલ (D) ચાર્લ્સ ડાર્વિન
- (૨૦) આદિમ સમાજનો અભ્યાસ કયા સમાજને સમજવામાં ઉપયોગી બને છે.
- (A) ગ્રામીણ સમાજ (B) આધુનિકમાનવ સમાજ
(C) શહેરી સમાજ (D) પશ્ચિમ સમાજ
- ૨ બેમાંથી કોઈ પણ એક લખો. ૧૦
- (૧) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ જણાવો.
- અથવા**
- (૨) આદિવાસી અર્થવ્યવસ્થાની મૂળભૂત ખાસિયતોની ચર્ચા કરો.
- ૩ બેમાંથી કોઈ પણ એક લખો. ૮
- (૧) ભારતમાં માનવશાસ્ત્રમાં વિકાસના તબક્કાઓ જણાવો.
- અથવા**
- (૨) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો અર્થ આપી તેનું અભ્યાસ ક્ષેત્ર વર્ણવો.
- ૪ (અ) ટૂંકમાં ઉત્તરો લખો. (બેમાંથી એક) ૦૮
- (૧) સંસ્કૃતિ એટલે શું ? સંસ્કૃતિના લક્ષણો જણાવો.
- અથવા**
- (૨) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો સમાજશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ સાથેનો સંબંધ દર્શાવો.
- (બ) ટૂંકમાં ઉત્તરો લખો : (કોઈ પણ એક) ૮
- (૧) માનવશાસ્ત્રની શાખાઓ વર્ણવો.
- અથવા**
- (૨) આદિવાસી સમાજમાં સ્ત્રીઓનાં શૈક્ષણિક દરજ્જાની ચર્ચા કરો.
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) ૧૪
- (૧) આદિવાસી સમાજમાં સ્ત્રીઓનો ધાર્મિક દરજ્જો.
- (૨) તુલનાત્મક પદ્ધતિ.
- (૩) ધર્મ અને જાદુનું મહત્ત્વ.
- (૪) સંસ્કૃતિ અંગે મેલિનો વસ્કીનો ખ્યાલ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) All questions are compulsory.
 - (2) Right side figure are marks of question.
 - (3) Write answer of Q.1 M.C.Q. in answer book.

1 M.C.Q. 20

- (1) Who gave the opinion that the health is Physically, Mentally and Socially completely stufied arecumtes.
(A) S.K. Basu (B) Brumen
(C) Amarkumar Singh (D) Health Institution
- (2) Who gave the theory of "Panch Shill" for tribal people ?
(A) Jawaharlal Nehru
(B) Mahatma Gandhiji
(C) Lalbahadur Shastri
(D) Sardar Vallabhbhai Patel
- (3) _____ Anthropologist has started "Man in India". magazine in 1921.
(A) Chatopathyay (B) B.S. Guha
(C) S.C. Roy (D) Asutosh Mukharji
- (4) Which is the main source to live in the tribals ?
(A) Labour (B) Business
(C) Nature (D) Craft
- (5) Which characteristics of division of labour is seen in the tribal economy ?
(A) Complicated (B) Micro
(C) Simple (D) Special

- (6) Which is the main problem of all most tribals ?
- (A) Poverty (B) Unemployment
(C) Low livelihood (D) Debt
- (7) Who gave the theory of social evolution ?
- (A) Charls Darwin (B) Harbert Spencer
(C) Malinovaski (D) Redclief Brown
- (8) In the tribal population per thousand male female ratio is _____.
- (A) 972 (B) 950
(C) 960 (D) 944
- (9) Which economy exchange tradition is popular in the tribals ?
- (A) Market (B) Thing Barter
(C) Profit (D) Business
- (10) Who has thought antropology in the science of study group behaviour and creation of human.
- (A) Krishna Ayar (B) Jams Frejar
(C) Crobar (D) Majumdar and Mandan
- (11) Which characteristics difference between human society and animal society. ?
- (A) Society (B) Culture
(C) Group (D) Mass
- (12) British Anthropologist Malinovaski has presented the concept of culture the _____ point of view.
- (A) Functional
(B) Structure
(C) Comparative
(D) Historical

- (13) Who noted that the social status of tribal women is high in India ?
- (A) Rivar and Caltan (B) Majumdar Madan
(C) Brom and Salzmic (D) Hutton and Hunter
- (14) Who said the difference between social anthropology and sociology is synthetic in context of the Indian Society.
- (A) Dr. A.C. Dube
(B) Dr. G.S. Ghurye
(C) Dr. RadhaKamal Mukerji
(D) Dr. M.A. Shrinivas
- (15) _____ University started department of anthropology in India.
- (A) Kolkata (B) Lucknow
(C) Mumbai (D) Madras
- (16) Which research method is specially used in social anthropology.
- (A) Comparative method
(B) Functional method
(C) Field work method
(D) Historical method
- (17) In which year "Anthrographic survey of India" was established by British Government.
- (A) 1905 (B) 1901
(C) 1907 (D) 1910
- (18) What is the main aim of behavioural social anthropology.
- (A) Rural development
(B) Urban development
(C) Development of tribal society
(D) Industrial development

- (19) Who gave the name social anthropology first.
- (A) James Frazer (B) Krishna Ayar
(C) Aristotle (D) Charles Darwin
- (20) Which study tribal society become useful for understanding the social
- (A) Rural society (B) Modern society
(C) Urban society (D) Western society

- 2** Write any one **10**
- (1) Discuss the fundamental characteristics of tribal economy.
- OR**
- (2) Describe the importance of social anthropology.
- 3** Write any one : **10**
- (1) Explain the development of social anthropology in India.
- OR**
- (2) Give the meaning of social anthropology and describe the study matter of social anthropology.
- 4** (a) Write answer in short : (any one) **08**
- (1) What is the culture ? Discuss the characteristics of culture.
- OR**
- (2) Describe the relation of social anthropology with sociology and history.
- (b) Write answer in short : (Any one) **08**
- (1) Describe the branches of Anthropology.
- OR**
- (2) Discuss the educational status of women in tribal society.
- 5** Write short note : (Any two) **14**
- (1) Religious status of women in tribal society.
(2) Comparative method.
(3) Importance of religion and magic.
(4) Concept of culture by Malinowaski.